

Olje- og energidepartementet
postmottak@oed.dep.no

Uttalelse til forslag til utredningsområder for havvind og planprogram for strategisk konsekvensanalyse

Vi viser til oversendelse fra dere av 24.11.2010, samt telefonsamtale vedr fristen for uttalelse.

Etter det vi kan se gir det tilsendte dokumentet langt på vei en god beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget når det gjelder biologiske verdier i området, og det gis en tilfredsstillende gjennomgang av foreliggende dokumentasjon av kunnskap om mulige konflikter i forhold til funksjonsområder / nøkkelområder for aktuelle arter.

Kunnskapsgrunnlaget

Vi registrerer at de aktuelle områdene langs kysten av Nordland (Træna vest, Trænafjorden-Selvær, Gimsøy nor og Nordmela) ligger i områder som i følge kartene i figurene 4-5, 4-6 og 4-7 har relativt høy sårbarhetsindeks for sjøfugl. Det går videre bl.a. fram at Helgelandskysten har flere viktige rasteplasser for våtmarksfugl og rasteområder for gjess og ærfugl (figur 4-4), og at områdene utenfor Lofoten og Vesterålen er svært viktig som gyteområde for torsk.

Nordmela

Transekt fra Andfjorden er foreslått vernet som et representativt tverrsnitt fra kyst til dyphav nord i den vestnorske subprovinsen hvor kontinentalsokkelen er på det smaleste. Området inngår som et av syv områder i kategorien transekter kyst-hav og sokkelområder i marin verneplan, karakterisert ved stor gjennomstrømning av vann med relativ kort oppholdstid av vannet. Transekt fra Andfjorden inneholder et stort mangfold av undersjøiske naturtyper, fra gruntområder til svært dype områder, og med stor variasjon i bunnsstrat. Det har også særegne kvaliteter, som rennen i kontinentalsokkelen i Bleiksdypet. Verneverdiene er knyttet til bunn og bunnorganismer, til det store mangfoldet av naturtyper, samt til store forekomster av koraller.

Som påpekt i rapporten er utredningsområdet for vern svært fiskerikt. Det verdisettes som et nasjonalt viktig ressursområde. De viktigste artene er torsk, sei, hyse, uer og blåkveite. I takt med høyere sjøtemperaturer, gyter en stadig større andel av norsk arktisk torsk i området. Deler av området har også fått økende betydning som overvintringsområde for norsk vårgytende sild.

Området for marint vern som vil komme i konflikt med "forslag til utredningsområde for havvind" er de grunne områdene med mange skjær og noen holmer nordvest for Andøya. Lokaliseringen går fram av vedlagte kart.

Vi legger til grunn at utredningsområdet vil bli justert i forhold til eksisterende verneområder, og at vestre del av Skogvoll naturreservat ikke vil bli berørt av et framtidig utredningsområde. Vi kan imidlertid opplyse om at en av Norges største bestander av steinkobbe finnes ved Nordmela. Dette

er trolig vesentlig, sett i forhold til at både havpattedyr og fisk, i følge rapporten, blir påvirket av støy og mekanisk energi fra anleggsvirksomhet og havvindmøller i drift.

Træna fjorden - Selvær

Området ligger over et kjent korallrev. Et bunnfast vindkraftverk kan gi konsekvenser i forhold til revene og det biologiske mangfoldet som er knyttet til disse. Dette gjelder både sprengningsarbeider tilknyttet anleggsfasen og mer varige endringer som følge av faste installasjoner.

Utredningsprogrammet

Generelt

I henhold til kap. 10.3.2. i rapporten skal det benyttes samme ”*metodikk og oppsett*” for disse utredningene som for de sektorvise utredningene i forvaltningsplanene for Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet. Vi savner imidlertid en nærmere angivelse av hva som ligger i dette, ev. også en angivelse av aktuelle håndbøker som er relevante å bruke. Det bør bl.a. gå fram om det er aktuelt å bruke metodikken som er angitt i [handbok 140 fra Statens Vegvesen](#) for fastsetting av ikke prissatte konsekvenser. Planprogrammet bør stille krav til kompetanse hos den instansen som skal gjennomføre utredningene.

Sjøpattedyr

Etter det vi kan se mangler tilfredsstillende oversikt over viktige funksjonsområder for sjøpattedyr. Det bør følgelig stilles krav om at det skal gjennomføres ny kartlegging av slike i tilknytning til de aktuelle lokalitetene. Som grunnlag for verdsetting bør det også foreligge vurdering av betydning i forhold til bl.a. totalbestand i regionen, og ev. andre tilsvarende funksjonsområder.

Korallrev

Bl.a. ved Træna er det konflikt i forhold til kjent korallrev. Det er vesentlig at det i planprogrammet stilles krav om at konsekvensene for forekomster av korallrev blir utredet, både i anleggsfase og driftsfase. Det bør også stilles krav om at koraller i nødvendig grad skal kartlegges i alle aktuelle utredningsområder.

Landskap

Det er store verdier knyttet til landskapet langs nordlandskysten, og etablering av vindkraftverk i områdene utenfor Lofoten-Vesterålen og i Træna fjorden - Selvær vil klart få landskapsmessige konsekvenser. Som grunnlag for vurdering av konsekvenser for landskapet er det en vesentlig mangel at det ikke foreligger en helhetlig kartlegging og verddivurdering av landskapet langs kysten. Nordland fylkeskommune er imidlertid i ferd med å starte slik kartlegging, i henhold til metodikk utviklet ved Skog og landskap (tidligere NIJOS). Disse vurderingene bør derfor avvende resultatet av denne kartleggingen, slik at landskapsmessige konsekvenser kan fastsettes på en entydig måte, og i størst mulig grad være sammenlignbar mellom områder.

Friluftsliv

Det er viktig at friluftslivsinteressene kartlegges som del av den strategiske konsekvensutredningen, slik det foreslås i rapportens kapittel 4.2. Dette arbeidet bør om mulig samordnes med pågående kartlegging av friluftsområder i Nordland, som i vesentlig grad er gjennomført i Salten-regionen, og er i oppstartfasen i Vesterålen-regionen. Planprogrammet bør stille som krav at handbok nr 25 fra Direktoratet for naturforvaltning skal legges til grunn for arbeidet.

Avslutning

Det går fram av kap 5.3 at teknisk-økonomiske forhold i enkelte av områdene har veid tyngre enn andre arealbruks- og miljøinteresser, og at direktoratsgruppen legger til grunn at videre utredninger vil klargjøre negative virkninger. Det er derfor viktig at det understrekes at videre utredninger også kan føre til at områder i sin helhet tas ut som mulige lokaliteter for vindkraftkonsesjon, slik det går fram av innledningen til dokumentet.

Det bør imidlertid vurderes nøye om det er grunnlag for å utrede alle de angitte områdene langs Nordlandskysten videre, eller om det er grunnlag for å ta ut noen på nåværende tidspunkt. Etter det

vi kan se er et viktig argument for å prioritere utbygging på Helgelandskysten at strøm fra vindkraftanlegg her kan samkjøres med Svartisen kraftanlegg. Det bør vurderes nøye om dette hensynet skal veie tyngre enn konflikter i forhold til bl.a. forekomst av koraller og områdets funksjon for ulike fuglearter, når vi vet at det er kraftoverskudd i området som enten må transporteres østover eller sørover.

Videre er områdene utenfor Lofoten-Vesterålen til dels svært viktige for ulike fuglearter, fisk og sjøpattedyr, og det er store naturverninteresser knyttet til disse områdene. Det er vesentlig mangel på kunnskap om konsekvensene av havbasert vindkraft, og det må derfor nøye vurderes om en åpning for vindkraftanlegg her kan forsvares ut fra prinsippene i [kap II i Lov om forvaltning av naturens mangfold](#) (naturmangfoldloven). Det vises i denne sammenhengen også til [§ 49 i naturmangfoldloven](#), der det stilles krav om at hensynet til verneverdiene i tiliggende områder vernet etter loven tillegges vekt ved avgjørelse av om tillatelse skal gis, dersom den aktuelle virksomheten kan innvirke på disse verdiene. Førre-var-prinsippet og kravet til kunnskap er også lagt til grunn i retningslinjene som ble gitt for områder som utredes for marint vern ([ved brev fra MD av 07.04.2005](#)), og også her går det fram at nye aktiviteter, eller inngrep eller utvidelse av eksisterende aktiviteter, så langt som mulig skal unngås dersom det er risiko for varig skade i forhold til aktuelt verneformål og verneverdier i områdene.

Med hilsen

Roar Høgsæt (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Tore Vatne
seksjonsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Direktoratet for naturforvaltning   postmottak@dirnat.no
Nordland fylkeskommune   post@nfk.no

Vedlegg

- 1 Utredningsområde for havvindmøller ved Nordmela i forhold til eksisterende og mulig framtidig verneområde